

LUCIJA STUPICA

Jesensko listje

Stockholm, Pariz, Ljubljana ... Poti so si tako podobne. Kot voda, mogočne reke, mrtvo listje, ki polzi skozi veter. Podobne kot smešni zapravljeni čas. Otrok v prevelikih čevljih na jesenskem listju. Drobim ga s stopali skozi mehko popoldneva. Seina pošilja sapo in tebe, ki si čakanje.

Koliko se te je zlilo po tej reki, kolikokrat si šla prezrta, osamljena ali z nasmehom na zardelih licih ob Rodinovih skulpturah, skozi slušalko poslušala zapis zgodbe o Camille in Augustu, zgodbo dveh, ki ju je premagal kamen.

Kolikokrat si drobila listje, zrla v vence hiš, kot bi si hotela izbrati svojega, zrla skozi okna dol na cesto obraze, ki so se te želeli dotakniti in si sredi dolgih noči izpirala tišino, ki je sekala vate.

Poznam te, ljubezen. Poznam slovesa in objeme, poznam tvoj vonj in tvoj dotik. Si v tem mestu, kjer na podzemnih stopniščih preskakuješ revščino dneva, v kavarnah na prsih gojiš šansone in si v pogledih, drznih ali plahih, pravzaprav povesod,

kot stotera senca, še upam sestaviti tišino?
Jo zmečkati v kepo in zalučati naproti sreči,
se kot reka spustiti vanjo, ji slediti,
se razvajati in vonjati zimo kot napoved
tvojega ponovnega pobega?

Poznam te, ko je tih večer na severu Evrope
in so konji mirni obrisi na ravnini.
Gamla Stan je ogrnjen v konstelacijo luči
in zadnji pikniki ugašajo na obalah mesta.
Tvoja govorica je drugačna, a kot povsod
tudi tu prispeš v molk. In bivaš.
V majhnem klepetu osvajaš ped za pedjo.
Medtem se zrak segreva. Sever ni več
sever in jug kdaj vidi tudi sneg,
a je še vedno hlapljiv ... in diši po tebi.

Noč lomi podobe bogov. *They say
that falling in love is wonderful.*
Pod kamnite arkade skrijem svoj obraz,
čakam, opazujem, ližem hlad – senco in
svetlobo, ko se igrata. In ti si blizu.

Oranžne poti

Večer je dobil svojo obliko, ljudje prihajajo.
Kot morje. Življenje in smrt, objeta v svežem
vetru, sta nema drhteče beseda, neskončna bližina,
ki staplja obrežje srca z modro ravnino.

Si stopal po oranžnih poteh Cartagene skozi
staro obzidje, trepljal pročelja španskih hiš
kot utrujene konje na Trgu kočij,
razkrival poglede na neskončnih balkonih
in v mraku pil ljubezen domačinov
(v času, ko je navada plesati salso),
ko je v tvoji sobi gorela luč in te je hiša čakala,
da jo napolniš besed in spet stopiš vanjo?

Raztrgan oblak sem hotela, in čopič in barve.
Da se umiri dan in prenese na drugo stran.

Potem so tu knjige, ki jih moraš živeti, in pesmi,
ki jih hočeš peti, kitare v rokah starih *mariachijev*,
očiščene ceste in tiste še vse nastlane, umazane roke,
ki ti ponujajo sveže iztisnjeno sadje in nasmeh,
ki stre tvoje blede nebo ...

Zahod bi si želel vsaj malo vzhoda,
tudi izgubljeno sonce. Rečem: jug, kako
naj se izgovorim z letnimi časi za svoje veselje
in tesnobo, če jih ti ne prepoznaváš?

Večer ponavljajočih se objemov je kot
zvesta noč skrivnosti, zven v prsih: nikoli tako
odprt, tako prepuščen toku. Neizpet kot notranja pesem.
Poj, tukaj se da peti, na sredi sence ostati pokončen;
in pena konjev, pena morja, tvoj znoj so rekviem
za vse izgubljene ljubezni in že rekviem za sanje.

Zločin lune

Vonj ribje restavracije, na terasi ples krožnikov,
mnoga šepetanja, obrisi sprehajalcev ... in si sam,
preboden na svojo zakrpo obale, občutek neskončnosti
preplavi telo – in v naslednjem hipu izgine.

Dan se je sesul v stisnjeno pest,
ki se počasi odpira za darovanje
prahu morju v zadnje slovo.
Val, narejen kot iz glasbe, ne veš,
kje se začinja, kje končuje.
Nemirno tlakovanje galebjih poti.
Tudi v tebi morje – ga že poznaš?

Zvečer se kot preplašena senca zliješ s temo.
Izgineš na svojo obalo, molčiš
v sestavljenem svetu jezika
in zreš, kot uboga žival, v žareč horizont.
Počasi sedeš in čakaš na zločin lune.

Krik

Kadar se abstraktne ure pretakajo skozi,
beži človek hitreje, nepremičen se zdi,
pa vendar beži v svojem krvnem obtoku,
z odvodi misli, z nesmiselno logiko načel,
beži v svoji revščini in svojem naključju.

Ustaviti bežečega je, kot bi hotel obrniti
tok reke in se zanašati na veter, ki medtem
globoko spi, da bo razprl jadra. Ni nemogoče,
a je potreben pogum, pesem iz zemlje
in nabrekla tišina čakanja.

In ko ga uspeš ustaviti, sestaviti trenutek,
zajokati, zakričati ali preprosto poljubiti
vročično čelo in ga ljubiti še bolj, se pogovori
z bežečim, si umij dlani še vedno mlade krvi,
operi usta in oči, bodi Munchov in svoj krik.

In nato potem ponikni v svojo senco,
v svojo skrivnost, zaradi katere živiš.

Portret

Gledaš zvezde, nebo, gledaš preteklost,
ločeno svetlobna leta med seboj,
in še vedno rečeš, da se je pravkar
spustil zvezdni utrinek in bi ta pravkar
ravno tako lahko padel mimo tebe
kot omemba nepomembne novice
v mestu nešteti nakupovalnih vozičkov.

Izbrisal si svoje ime. Za hip zaprl oči
ob svetlečem padcu daljnega časa
nekam za goro. Pozabil na
kdo in kje in kaj vse,
na rojstni list, osebno karto in vse,
kar je sledilo, vse zapise, pripise in odpise.

Bil si blizu. Soncu, megli, noči.
Blizu s srčnim utripom in telesom.
Bil je čas, ko smo kot otroci požirali
poletja kakor solze po neizpolnjeni želji.
Kasneje je veter skladal poletja in zime,
veter, kot bi vedel, da lahko veje skozi
srca in jih ohlaja ali odpira.

In zdaj zapreš oči, da bi sanjal peruti.
Tvoj portret se riše počasi. Ko bo končan,
boš ugotovil, da nekaj manjka. Ko bo končan,
bo nekdo ugotovil, da nekaj manjka.
Ne ti ne on ne bosta vedela, kaj.

Družinska koda

Sveže je. Dež je spral ceste.
In česar ni opral dež, bo opral čas.
Odložene obiske, nepretrgane ljubezni,
kodrave poti, ki se nočejo razplesti.
Domicil bo vedno čist. Oprana soba. Sveže perilo.
Z razkritimi lažmi kot oblogami sten,
neizrečenimi besedami, ki rišejo vzorce tapet.

Hiša, ki je želela biti meščanska,
vedno znova izda samo sebe. Njena družina
preveč ve, da bi lahko govorila o njej in o sebi.
Že davno so se člani razšli v koordinatah
svoje miselnosti, a tu so njen dih
in fotografije, ne edino, kar združuje.

Notranji svet hiše je njihova govorica
prepoznavanja, najtežja obloga,
ki jo molče prenašajo.
Neupogljive hrbtenice sočutja, udarci,
pomešani s solzami in smehom.
Leta in leta in leta ... Vse tiste stvari,
ki vežejo, skrivnosti, zabodene
kot igle v mehko lutko.

Ekran praznine

Ena plus ena. Solo.
Na ekranu pleše podoba.
Senčno gibanje povzroči
splav vesti, kot mesec razsvetli
temino. In luči mesta postajajo
svetlobne vešče moje ulice.

Baletka je računalniška animacija,
trodimenzionalno okostje samo
dvodimenzionalna slika.
Še vedno pišem na kolenih,
moje ime je Osama,
a prijatelj reče Dear Barbara,
kot vsem deklicam doslej,
morda misleč na Preverta.
Postaja nepomembno še naprej
ohranjati ime in obraz, jeklen,
a neumorno prijazen.

Pismo plesalke ljubimcu

Plesni korak zastane.
Roka spolzi na prazno stran
obraza, nemega sporočila,
trdne maske, posvečene tebi.
Huronski aplavz ne naplavi srca,
ki blodi skozi mesta, išoč
sledí drugega življenja.

Na obeh straneh, tam in tu,
nenadoma umre govornica,
zima se zakoplje v praznike
brez pristana, na obeh straneh
se poslavlja takt, ki ga nestrpna
roka udarja po najinih ramenih.

Ko se dvignem iz poklona,
bodo prižgane luči zaprle vsa vrata,
tvoj glas bo ugasil skozi
zvočnik z zadnjim gledalcem.
In moji koraki se bodo
prvi začeli oddaljevati.

Reka je izgovor

V hipu se zdi vse zaman.
Besede so poletele čez cesto
in se niso vrnile. Molčiš,
zavit v težek volnen šal.
Čakaš. A je čas pretežak,
da bi dišal. Postaja amalgam
prekletih sanj. Tišina, ki
s svojim kopom kliče globino,
reka, ki je samo izgovor,
da se spustiš. Drugače bi ostal
na kamnitem bregu kot ideja,
ki se ne more uresničiti.
Amorfna goba, ki vase posrka
vse neskladje in gneve.

V hipu se zdi vse zaman.
Priznaj. Strah. Priznaj strah.
Kajti on ve nekaj o tvoji prihodnosti.

Tatu

*Bil sem Homer; kmalu bom Nihče,
kot Odisej; kmalu bom vsi: mrtev bom.*

J. L. Borges

Slišim ljudi, ki prihajajo po zloščenenem kamnu prehoda. Šumot dežja in curki vode iz razpadajočih žlebov. Samo ena od nešteti ulic labirinta, in vse vodijo do ene same neznane pošasti, ki jo imenujemo Smrt.

V rokah karta življenja, iskanje poti, znamenitosti kraja, poslušanje razlag. A želim si občutkov, zapreti oči in posneti ta vonj in obris senc ob lestencih, vlažne zidove, portale, prah časa stresti čez ramo, se skotaliti kot mehka krogla v drugo svetišče, tokrat na prostem, poiskati bezgov grm in opazovati na njem grlico, kako zoba črne jagode, tako dolgo, da iz ene kane rdeč sok, me rani in označi.

Cesta

Zbudim se v deževen dan in po kosilu
je že tema. Zima brez snega je kot
dan brez luči. Oče mi vsakič znova
reče, naj bom previdna na cesti.

Dež medtem maže pravkar umit avto.
Potem paradiramo, vozniki z avtomobili,
kakor Hanibalovi sloni čez alpske vrhove,
po mrzlih cestah samote v pričakovanju
sprememb. Odločeni zapustiti eno točko
zaradi druge, skozi dan razobesiti okove
ali jih skriti, zavite zastave, v zadnji del
avtomobila, da bi z njimi nekoč mahali
pred obrazi v ponos lastne zmage.

Le redkim uspe. Že tisto, kar izrečemo,
je na pol dejanje. Zato pogosto srečaš
molčeče voznike, kako hipnotizirano
bolščijo v imaginaren sen.

